

Поняття «особистість» у контексті STEM-освіти

Дидактичний матеріал до (див. у виносці)¹

Кожна людина приходить у світ як унікальна сутність, здатна мислити, відчувати та пізнавати себе й інших. З раннього віку ми вчимося спілкуватися, приймати рішення та поступово відкриваємо власні можливості. Людина не просто живе в суспільстві — вона формує себе через вибір, досвід і вчинки. Саме тому важливо замислитися над поняттям «особистість» і тим, як вона розвивається. Особистість — це не щось

¹ Дидактичний матеріал до теми уроку 4: «Шлях до успіху. Мій найважливіший проєкт. Особистість — як найважливіший проєкт. Поняття проєкту. Проєкт від ідеї до втілення» // Календарно-тематичне планування «STEM 5 клас (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти на 2025 – 2026 навчальний рік / Укладач: Оксана ГЛАДЬО //

https://drive.google.com/drive/folders/1Dd0RBgJXX4diOKyNUC1g3g84kqodQ9e9?usp=drive_link

готове й незмінне, а безперервний процес, який триває протягом усього життя і на різних етапах дає свої результати. Кожен новий крок, знання чи рішення впливають на те, ким ми стаємо. Велику роль у цьому відіграє освіта, адже вона допомагає розвивати мислення, уяву та здатність діяти. Зокрема, STEM-освіта виступає як важливий інструмент, що вчить знаходити рішення, працювати в команді та втілювати ідеї в життя. Кожен із нас уже сьогодні впливає на власне становлення, крок за кроком створюючи себе. **Особистість — це твій вибір сьогодні, який формує твоє майбутнє завтра.**

Поняття «особистість»: людина як соціальний суб'єкт, здатний до уяви та творення.

1. Людина як соціальний суб'єкт 🤝

Людина — це істота, яка:

- живе серед інших людей;
- спілкується, співпрацює, навчається;
- дотримується правил і цінностей суспільства;
- впливає на світ і змінює його.

👉 **Соціальний суб'єкт** — це людина, яка:

- усвідомлює себе;
- робить вибір;
- несе відповідальність за свої вчинки;
- взаємодіє з іншими людьми.

2. Здатність до уяви та творення 💡

Однією з головних особливостей людини є **уява**.

Уява допомагає:

- придумувати нові ідеї;
- бачити майбутній результат;
- створювати проекти;
- знаходити нестандартні рішення.

🔧 **Творення** — це вміння:

- перетворювати ідею на результат;
- створювати щось нове (виріб, модель, план, проект);

- змінювати світ навколо себе.

STEM-зв'язок:

Інженери, програмісти, науковці спочатку **уявляють**, а потім **створюють**.

3. Відмінність понять: «індивід», «особа», «особистість»

Поняття	Що означає	Приклад
Індивід	Людина як представник людського роду	Новонароджена дитина
Особа	Людина як учасник життя суспільства	Учень, громадянин
Особистість	Людина з цінностями, цілями, характером	Той, хто має мрії та діє

Висновок:

Кожна людина народжується **індивідом**, зростає як **особа**, а стає **особистістю**, коли розвиває себе.

4. Особистість — як найважливіший проєкт

Проєкт — це:

- задум (ідея);
- план дій;
- виконання;
- результат.

Особистість — це проєкт, тому що:

- вона формується поступово;
- потребує зусиль і часу;
- має мету — успіх і самореалізацію;
- її можна вдосконалювати.

Етапи проєкту «Я — особистість»

1. **Ідея:** ким я хочу стати?
2. **Мета:** чого я хочу досягти?
3. **План:** що мені для цього потрібно?
4. **Дія:** навчання, праця, тренування.
5. **Результат:** нові вміння, успіх, досвід.

5. Шлях до успіху

Успіх — це не випадковість, а результат роботи над собою.

 Що допомагає на шляху до успіху:

- віра в себе;
- наполегливість;
- відповідальність;
- творчість;
- уміння працювати в команді.

6. Міні-завдання для учнів

♦ Подумай і запиши:

1. Які мої сильні сторони?
2. Чого я хочу навчитися?
3. Яким буде мій проєкт «Я — особистість»?

♦ STEM-челендж:

Уяви себе інженером власного життя. Які «інструменти» (знання, навички, якості) тобі потрібні?

Підсумок

**Особистість — це найважливіший проєкт людини.
Його неможливо скопіювати, але можна створити.**